

Aiškinamasis raštas

Idėja

Mums atrodo, kad tiltas visada yra daugiau nei naujas fizinis ryšys tarp dviejų taškų. Siekėme sukurti atmosferą pačioje struktūroje, lenktomis linijomis įsikomponuojančią į unikalų kontekstą. Projektuojamas tiltas maksimaliai aiškus. Dvi atramos laiko elegantišką tilto kreivę išsisukančią iš šlaito griovos ir nuvingiuojančią į kitapus Neries planuojamą urbanizuoti teritoriją. Tiltu apdaila atspindinti aplinką. Persukti turėklų aliuminio lakštai tūkstančiais saulės atspindžių panoramose priverčia tiltą mirgėti, tartum mirażas pleventi. Tai tarsi optinė apgaulė – *fata morgana*.

Kontekstas

Pėsčiųjų tiltas projektuojamas esamos Parodų gatvės ašyje. Ties dešiniuoju upės krantu tiltas daro lankstą ir statmenai kirsdamas vagą kairiajame krante organiškai įsilieja į šlaito griovą, toliau pagal esamą reljefą nuvingiuoja į dviračių ir pėsčiųjų takus. Naujas dviračių takas ir pėsčiųjų takai einantys tiltu įsijungia į bendrą Vingio parko bei kitoje upės pusėje esančių dviračių, pėsčiųjų takų sistemą. Projekte aplinkinės teritorijos, paupiai papildomi pėsčiųjų takais, gatvelėmis, sudarančiomis bendrą patogų visos teritorijos infrastruktūros tinklą (žiūr. sklypo ir situacijos planus).

Pėsčiųjų tiltas sujungia svarbius miesto kultūros ir komercijos centrus, Lazdynų mikrorajoną su Vilkpėde. Šiuo metu dešinėje Neries pusėje plyti užliejamos pievos, aukštesnėse altitudėse smulkūs gyvenamųjų namų kvartalėliai, toliau Litexpo parodų centro teritorija.

Tarp Parodų g. ir Laisvės pr. ateityje numatomi plėtoti komercinės paskirties objektai, prie upės – gyvenamas kvartalas, buvusioje UAB „Velga“ teritorijoje suplanuotas gyvenamosios bei komercinės paskirties intensyvus užstatymas. Išvysčius šias teritorijas, naujas tiltas įgaus dar svarbesnę reikšmę ir papildomai įrengus pėsčiųjų bei dviračių takus (žiūr. schemą) apjungs šias teritorijas į vientisą urbanistinę struktūrą.

Kadangi pakrantėje planuojama gyvenamųjų namų kvartalų statyba, dalyje užliejamų pievų sukeltą altitudę nuo 88.00 iki 94.00 alt., projektuojant tiltą ir jo prieigas buvo labai svarbu sumodeliuoti būsimą kontekstą ir atsižvelgti į galimus scenarijus. Iš Vingio parko šlaito „išnyrantis“ tiltas įsilietų į urbanizuotą teritoriją, todėl projekte bandėme pasiūlyti universalias tilto prieigas esant būsimam užstatymui. Gyvenamojo užstatymo sprendiniai tik vienas iš galimų siūlymų modeliuojant situaciją, tačiau manome, kad tiltas turėtų įsiterpti į viešą erdvę, toje vietoje suformuotą gan tankaus užstatymo su pirmuose aukštuose numatyta komercine funkcija. Prietilčio viešojoje erdvėje galėtų įsikurti kavinės su atsiveriančiais puikiais vaizdais į upę, kitos paslaugų funkcijos. Iš čia būtų galima nusileisti iki šalia tilto projektuojamą pramoginių laivų prieplauką bei palei upę einantį pėsčiųjų taką, pliažą. Urbanizavus teritoriją, išvysčius joje papildomus traukos objektus atsirastų poreikis atraktyvaus upės keleivių transporto jungčiai su miesto centru.

Būsiami gyvenamieji pastatai atsiras gamtos apsuptyje, su iš jų atsiveriančiomis panoramos į upę, o priešingoje pusėje nuo didžiulių Litexpo parodų centro parkingų, bus atriboti žaliu medžių masyvu. Urbanizuotoje gan ekstensyvioje teritorijoje dominuos „žali“ plotai, todėl itin svarbu šalia tilto sukurti patrauklią intensyviai urbanizuotą erdvę, skirtą visiems miestiečiams, o ne tik lokaliems būsimam gyvenamo kvartalo gyventojams. Taip pat svarbu, kad tiltas neužstotų būsimiems gyventojams atsiversiančių vaizdingų šlaitų ir upės. Tilto siluetas minimalistinis - tiltas statmenas

upei toliau perauga į nedidelį linkį, kuris tarsi atkartoja natūralias banguotas takų, šlaitų, kranto linijas, tuo siekiant sustiprinti dermę su supančia aplinka.

Būsimo gyvenamo kvartalo privažiavimo gatvelės įjungiamoje į esamą gatvių tinklą, papildant ją trūkstamomis jungtimis. Jos statmenos upei, siekiant maksimaliai atverti erdvę į upę, gale nusileidžia į žemesnę terasą taip dar labiau sustiprinamos upės artumo įspūdį ir įsijungia į esančius pėsčiųjų takus. Kvartalo viduje turėtų atsirasti lokaliai privažiavimų, takų, žalių plotų ir kt. erdvės.

Architektūrinė išraiška

Horizontali minimalistinė tilto silueto linija pabrėžia Neries krantų išraiškingą landšaftą, praturtina kraštovaizdį modernia forma. Judant Parodų gatve tilto perspektyva dėl tilto linkio kinta. Tiltas, prasidėjęs iš urbanizuotos viešosios erdvės, darydamas lanką organiškai įsilieja į kairiojo upės kranto griovą. Labai svarbu, kad tiltas kerta upę statmenai. Tiltas projektuojamas pabrėžtinai vienoje altitudėje (94.00 alt.) - tarsi kelio tąsa atsiremianti į griovą ir toliau lengvai kylanti aukštyn.

Įtempto monolito tilto konstrukcijos šonai apdailinti poliruoto matinio aliuminio lakštais. Lakštai viršuje supjauti juostomis ir persukti 90 laipsnių kampu formuoja tilto turėklus. Tiltas tampa vientisas, tačiau begaliniai saulės atspindžiai turėklų plokštumose tarsi „ištirpdina“ silueta sukurdami miražo iliuziją. Prie tilto turėklų tvirtinamas aliuminio profilio porankis su integruotu led šviestuvu. Papildomai dviračių takas nuo pėsčiųjų zonos ženklinamas šviečiančiomis pėdutėmis.

Tiltas 8.5 metrų pločio – 4 metrai skirti dvipusiam dviračių takui vidurinėje tilto dalyje. Dviračių takas iš abiejų pusių įremitas 1.5 ir 3.0 metrų pėsčiųjų takais - specialiai, kad prie abiejų tilto pusių būtų galima prieiti, sustoti, pasidžiaugti panoramomis. Dviračių tako dangą betonas, pėsčiųjų zona – medienos/ plastiko kompozito lentų. Tilto dviračių taku, esant poreikiui gali važiuoti aptarnaujantis transportas.

Tilto konstrukcinė schema

Dėžinio skerspjūvio monolitinio gelžbetonio tilto sijos projektuojamos iš išanksto įtempto gelžbetonio. Tiltas – trijų tarpatramių: kraštiniai 66 ir 80 metrų, vidurinis – 56 metrų; skaičiuojamoji konstrukcinė schema – rėminė – sijinė. Rėmus sudaro monolitinio gelžbetonio elipsės skerspjūvio kolonos, standžiai sujungtos su viršutine rėmo dalimi – dėžine sija. Kolonos taip pat standžiai tvirtinamos pamatuose. Projektuojami pamatai – poliniai su apjungiamuoju monolitinio gelžbetonio rostverku. Ant rėminės kolonų – sijų dalies lanksčiai remiamos intarpinės dėžinio skerspjūvio iš anksto įtempto monolitinio gelžbetonio sijos.

Galiojantys teritorijų planavimo ir kt. dokumentai

Tilto trasa parinkta Parodų g. ašyje, įsijungianti į Neries šlaito griovą priešingoje upės pusėje. Jungtis kerta suformuotą sklypą, skirtą gyvenamajai statybai. Įgyvendinant projekto sprendinius reikėtų performuoti 3 sklypų ribas, nemažinant bendro jų ploto, tačiau kitoje vietoje numatant „koridorių“ tiltui jo prieigoms ir tolimesnėms jungtims (žiūr. Schemą Nr.1). Performuojant sklypų ribas siūloma peržiūrėti galimybes padidinti galimą užstatymo teritoriją palei upę, t.y. prijungti dalį besiribojančio tvarkomų želdinių sklypo prie sklypo skirtą gyvenamajai statybai.

Schema Nr.1

Planuojama teritorija su kadastrinių sklypų (žymima mėlyna spalva) ribomis

